

LİSE ÖĞRENCİLERİNİN PREMENSTRUAL DÖNEMDE YAŞAM KALİTELERİ

TAŞPINAR A.¹, YURTERİ H.², AYDOĞAN N.², ÖZBAŞARAN F.¹

1 Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Yüksekokulu

2 Celal Bayar Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü

MATERIAL VE METOD

AMAÇ

Araştırma, Manisa Kız Meslek Lisesi öğrencilerinde premenstrual sendrom (PMS) görülme sıklığını ve yaşam kaliteleri üzerine etkisini belirlemek amacıyla planlanmıştır

**Araştırma kesitsel nitelikte bir
çalışma olup,**

**Manisa Kız Meslek Lisesi'nde öğrenim
gören 14-17 yaş grubu kız
öğrencilerinde uygulanmıştır**

- **Okula kayıtlı 725 kız öğrenciden 14-17 yaş grubunda olan, adet gören ve eğitim sürecini okulda yürüten 546 öğrenciye (%75.3) sınıf öğretmenlerinin gözetimi altında anket uygulanarak yapılmıştır**
- **Uygulama öncesinde Manisa İl Milli Eğitim Müdürlüğü'nden yazılı izin alınmıştır. Öğrencilere de çalışmanın amacı hakkında kısaca bilgi verilmiş sözel onamları alınmıştır**

- Öğrencilerin, premenstrual sendrom durumlarını belirlemek için Amerikan Psikiyatri Birliği'nin DSM-IV Mental Bozuklukların Tanı Kitabı'nda önerilen premenstrual sendrom kriterleri kullanılmıştır

- Öğrencilerin yaşam kalitesi düzeyini belirlemek için Eser ve arkadaşlarının Türkçe'ye uyarladıkları Kiddo-Kindl 13-16 yaş yaşam kalitesi ergen formu uygulanmıştır. Ölçek; bir toplam 6 alan (domain) (bedensel iyilik, ruhsal iyilik, özsaygı, aile, arkadaş ve okul) ve bir hastalık modülünden oluşmaktadır.
- Puanlar pozitif yönelimlidir. Artan puan yaşam kalitesinde iyiliği göstermektedir

- **Verilerin analizinde sayı-yüzde, ortalama ve independent samples t-testi kullanılmıştır**

BULGULAR

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı n=546

ÖZELLİKLER	Sayı	%
Sınıf		
9. Sınıf	240	44,0
10. Sınıf	192	35,2
11. Sınıf	114	20,9
Yaş		
14-15 yaş	221	40,5
16-17 yaş	325	59,5

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı n=546 Devam

İkamet Edilen Yer		
Yurtta kalıyorum	74	13,6
Ailemle birlikte kalıyorum	455	83,3
Evde yalnız/yakınımın yanında kalıyorum	17	3,1
Annenin Eğitim Durumu		
Okur yazar değil	53	9,7
İlkokul/ortaokul mezunu	427	78,2
Lise /Yük.Okul mezunu	66	12,1

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı n=546 Devam

Sosyal Güvence		
Var	470	86,1
Yok	76	13,9
Ailenin Gelir Durumu		
Gelir giderden az	155	28,4
Gelir gidere denk/fazla	391	71,6

Tablo 1. Öğrencilerin Sosyo-Demografik Özelliklerine Göre Dağılımı n=546 Devam

Menarş Yaş Ortalaması : $13,24 \pm 0,93$

Siklus Süresi Ortalaması : $28,31 \pm 5,24$

Adet Süresi Ortalaması : $5,44 \pm 1,34$

Tablo 2. Öğrencilerin Premenstrual Sendrom ve Dismenore Durumlarına Göre Dağılımı

PMS Durumları	Sayı	%
PMS var	310	56,8
PMS yok	236	43,2
Dismenore Durumları		
Dismenore Var	305	55,9
Dismenore Yok	29	5,3
Bazen Var	212	38,8
TOPLAM	546	100,0

Tablo 3. Öğrencilerin Yaşam Kalitesi Alt Alanlarından Aldıkları Puan Ortalamalarının PMS Durumlarına Göre Dağılımı

Yaşam Kalitesi Alt Alanları	PMS Durumu	n	Ort.±Ss	t	p
Toplam yaşam kalitesi	PMS var	310	57,05±12,33	9,126	0,00
	PMS yok	236	65,96±10,44		
Bedensel iyilik	PMS var	310	57,66±19,30	7,94	0,00
	PMS yok	236	70,60±18,22		
Ruhsal iyilik	PMS var	310	58,85±22,11	8,16	0,00
	PMS yok	236	72,61±17,26		
Özsaygı	PMS var	310	44,11±21,23	1,69	0,91
	PMS yok	236	47,37±23,06		
Aile	PMS var	310	70,78±22,64	6,83	0,00
	PMS yok	236	82,78±18,35		
Arkadaş	PMS var	310	60,86±15,17	2,51	0,01
	PMS yok	236	64,06±14,05		
Okul	PMS var	310	50,04±18,21	5,27	0,00
	PMS yok	236	58,34±18,22		
Hastalık modülü	PMS var	31	57,93±21,49	1,98	0,05
	PMS yok	16	69,79±14,31		

SONUÇ VE ÖNERİLER

- Kadınları fiziksel, ruhsal ve davranış açısından etkileyen ve ağır olduğunda sosyal ve okul başarısını etkileyebilen bu sendrom sıklığı, araştırmaya katılan lise öğrencilerinde yüksek bulunmuş olup, lise öğrencilerinin PMS yaşama durumlarının algıladıkları yaşam kalitelerinin önemli belirleyicilerinden olduğu saptanmıştır

Algılanan yaşam kalitesini olumsuz etkileyen premenstruel semptomları hafifletmek/tedavi etmek amacıyla;

- **Kız öğrencilerde adete karşı olumsuz duygu ve düşüncelerin yanlış bilgilerin yerleşmesini önlemek için bu konularda sağlıkla ilgili derslerde eğitim verilmesi,**

- **PMS şikayetleri olan öğrencilere sağlık ekibi tarafından bu şikayetleri ile nasıl başa çıkabilecekleri konusunda eğitim ve danışmanlık yapılması,**
- **Gerekirse öğrencilerin tıbbi destek alması konusunda yardımcı olunması önerilmektedir**

TEŞEKKÜR EDERİM...